

Lesson 79

Pa'asek si Isa si Awrusalam

Lukas 18-20, ETC.

Assalamu alaikum me' bagayku mapakalehin. Tiya' ku katakdilan we' Tuhanin magaka-aka si ka'am. Iye Tuhan po'on kasanyanganin. Kabaya'annen, we' kēmon me' a'ahin tasabutde duk maglilla' nuhut lān bakas minemesnen, supaya a'ahin makajari kinimatan bentel we' ne duk supaya siye sinakup dem kasanyanganne te'edin salama-lama. Sinna kami we' makajari kami magpakale balik si ka'am ellew inin programabi inēnan “*Lānin duk a'ahin manjari bentel si matahan Tuhan*”.

Si lesson dehelluhin takaletē we' **pakellum si Isa Panuhutanin, a'a matey** bakas dem lingab pagkubulan ampat bahangihin. Balakat kamateyin ga' du niya' problemane pu si Isa, pegge' iye du Magpakellum me' pateyin duk Po'on Umulin. Ellew inin pala'us du kite bi matsa amban dem Kitab Injil duk takaletē bang sa'ingge si Isa pa'asek si Awrusalam, iye puweblo pamapateyan iyehin. **Kata'uhan si Isa andang bang ine sōng ma'umantag si iyehin.** Kata'uhanne we' sinōngan du iye iyan si me' bangsa Roma we' me' nakura' āgama me' Yahudihin duk bininasa iye we' de duk ilansang diyata' olom. Bisan iyan kata'uhanne kēmon, masi pe iye pī hap Awrusalam. Sabab inin sinulat dem Kitab Injilin, pa'inne: “*Pegge' sōng ta'abut ne waktu pa'angkat si Isa hap surga'in, magtuyu' te'ed iye pī hap Awrusalam.*” (Lukas 9:51) Sasang lumengngan disi Isa pī tudju Awrusalam, pa'inne si me' tindeggen: “*Niya' me' kabinasahan subey talabeyku. Kabohatan ku te'ed samanta'an ga'i pe inin puwas.*” (Lukas 12:50)

We'ey si Isa magtuyu' te'ed pī hap Awrusalam? Hinangne inin supaya sōnganne dinen si me' a'a mamabaya' mamapatey iyehin! **Meke'ulali'** te'ed inin! Bang ka'u, bang kata'uhannu we' niya' a'a si dembuwa' puweblo mabaya' minasa duk mapatey ka'u, magtuyu' ke kew pī hap puweblo iyan? Iye te'ed hininang we' Isa AlMasihin. Kata'uhan si Isa we' iye jānnen hangkan iye inanakan supaya iye manjari kurban duk matey pamuwas duse kēmon manusiya'in. Duma'in si Isa pitu si dunya miha kahāpanne saguwa' **supaya tatumananne me' sinulat we' me' kanabihanin sabab iye masaley.** Bakas sulatde hep we' AlMasihin bininasa iyan duk bu'us laha'nen si luwasan Awrusalam diyata' kūd bakas panōngan Ibrahim bili-bili lella ganti' anaknen. Bili-bili lella bakas

pagkurban masaley umbaga'an hep, bu nesessita we' tumanan si Isa umbaga'an miya'an. Iye jānnen hangkan si Isa pī hap Awrusalam.

Na, kuwe'itu pala'uste ne pagistadite dem Kitab Injilin. Pa'in Kitabin:

“Manjari pag la'i si Isa duk me' sawe'nen si lān pataked tudju Awrusalam, lumengngan si Isa padehellu amban siye. Kebba-kebbahan me' tindegne duk me' mapatuhut si iye si dembulihanin tinalew. Bino'o ne isab we' si Isa patala-tala tindegne sempū' duk duwehin duk inakahan siye we' ne sabab me' sōng ma'umantag si iyehin.” (Markus 10:32) *“Pakale ka'am,” pa'inne, “kite bi inin pataked hap Awrusalam. Pag la'i ne kite bi, tinumanan du kēmon bakas tasulat me' kanabihanin sabab aku, Anak Manusiya'in.”* (Lukas 18:31) *“Aku, Anak Manusiya'in, sinōngan du pī si antanan me' nakura' me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin. Manjari hukumande si akuhin we' pinapatey ku. Ubus sōngande du ku isab pī si antanan me' a'a duma'in Yahudi. Duk me' bangsa seddili inin, hinangde du ku dagey duk paglura'ande ku duk lubakande ku. Ubus bu papateyde ku. Saguwa' puwas tellum bahangi, ellum du ku balik.”* (Markus 10:33,34)

(Lukas 18) ³⁴ *Saguwa' ga' tahāti me' tindegne binissāne miya'an. Ga' pasti' si siye duk ga' kata'uhande bang ine hāti pina'innen.* ³⁵ *Sakali ne siye tapit si puweblo Ariha, niya' la'i ningkolo' si higad lān palabeyanden a'a pessek magpāku-pāku sīn.* ³⁶ *Pag kale a'a mapessekin me' a'a ma'ekka mapalabeyin, tilewne bang we'ey miya'an.* ³⁷ *Inakahan iye, pa'inde, “Si Isa, a'a amban Nasaretin mapalabeyin.”* ³⁸ *Pag kalene inin magtawus iye ngalingan papales, pa'inne, “O Isa, tubu' Sultan Da'ud, ma'ase' ne kew si aku.”* ³⁹ *Inamāhan iye we' me' a'a si dehelluhanin, ga'i iye dina'ak magbukag. Saguwa' namba ne papalesne paglingannen. “O tubu' Sultan Da'ud,” pa'inne, “ma'ase' ne kew si aku.”* ⁴⁰ *Manjari padeheng si Isa duk da'akne a'ahin bino'o pī si iye. Pag tapit ne a'ahin, tilew si Isa iye, pa'inne,* ⁴¹ *“Ine kabaya'annu hininangku si ka'uhin?”* *“Tuwan,” pa'inne, “kabaya'ankun makakite ne ku.”* ⁴² *Pa'in si Isa si iye, “Makakite ne kew. Kawuli'an kew pegge' sandel kew si aku.”* ⁴³ *Magtawus iye makakite duk nuhut ne iye si Isa lumengngan. Pinudji ne pa'in we' ne Tuhanin. Duk me' a'a mangite miya'an, pinudji isab we' de Tuhanin.*

(Mateo 21) ¹ *Pag tapit ne disi Isa si Awrusalam, duk takitede ne kaluma'an Betpagehin la'i si kūd Jaitun, dina'ak padehellu we' si Isa duwangan tindegne.* ² *Pa'inne si siye, “Pī ka'am si kaluma'an si dehelluhanbi miya'an. Pag tekkabi la'i, magtawus ka'am iyan ngite dambuwa' asnu duk anakne dinagtel la'i. Lekkahun bi duk bo'ohun bi pitu si aku.* ³ *Bang niya' nilew ka'am bang we'ey eddo'bi, pa'inun bi, ‘Niya' kagunahan Panuhutanin si iye,’ duk da'akne du iyan bino'o*

magtawus.” (Asnuhin kuwe' bantuk kura.)⁴ **Pinalabey inin duk tuman binissā nabi dem kitabin, pa'inne,**⁵ “Akahanun bi me' a'a Awrusalamin, 'Payamanun bi, tekka du sultanbin, diyawa' ateynen duk pasakey iye diyata' anak asnu.’ ”

⁶ Manjari hap pī ne me' tindegnen duk hininang we' de sa panganda'akan si Isa siyehin.⁷ Bino'o ne we' de asnuhin duk anaknen duk ilampiruhan we' de duk me' semmekde, ubus bu pasakey ne si Isa.⁸ Ekka isab me' a'a la'i. Binellat we' de me' semmekden si lān palabeyannen. Sinduwehin noto' me' pange dawenan duk kinanat we' de si lān pamahadjede si Isa.⁹ Magellang-ellang me' a'a si dehelluhan si Isahin duk me' si dambulihannen. Ngalingan siye, pa'inde, “Pudjite bi tubu' Sultan Da'udin. Pudjite bi pinapitu we' Tuhanin. Pudjite bi te'ed Tuhanin.”

(Lukas 19)³⁹ Niya' me' Pariseo la'i dem ka'ekkahan me' a'ahin. Pa'inde pu si Isa, “Tuan, pagesun me' tindegnun. Da'akun siye padeheng nanglitan ka'u.”⁴⁰ Nambung iye, pa'inne, “Akahante ka'am, we' bang ga'i siye inin mabehe, me' batu si lān inin asal ngellang mudji aku.”⁴¹ Pag tapit-tapit ne si Isa si puweblo Awrusalam duk takitene ne me' kaluma'anin, **magtangis iye hawal ase'ne si me' a'a puweblo miya'an.**⁴² Pa'inne, “Bang si' hadja tahātibi bisan ellew inin bang ine subey hininangbin supaya ka'am ngasuwa' kasanyangan. Saguwa' asal ga'i tahātibi.⁴⁴.....pegge' **ga' pagmasibi waktu pamakite Tuhan ase'ne si ka'amin.**”

(Mateo 21)¹⁰ Manjari pag tekka si Isa si Awrusalam, bengngangan a'ahin kēmon duk pa'inde, “**Sine a'a inin?**”¹¹ Pa'in me' a'a mabanessin, “Inin si Isa, nabi amban Nasaret si lahat Jalil.”¹² Manjari padiyalem si Isa dem langgal hadjehin duk binudjew we' ne kēmon me' a'a magdagang duk me' magbelli diyalem luma' Tuhanin. **Ilintuwadan we' ne me' lamisahan me' a'a magsambi'-sambi' sīnin.** Ilintuwadan isab we' ne me' paningkolo'an me' a'a magdagang assang pagkurbanin.¹³ Pa'inne si siye, “Tasulat dem kitab, pa'in Tuhanin, **'Luma'kun inēnan du luma' pangampunan.'** Saguwa' ka'am,” pa'in si Isa, “**hininang we' bi luma' Tuhanin kuwe' luma' patapukan me' a'a panangkew.**”

¹⁴ Me' a'a mapessekin duk me' makuku'in pī si iye dem langgal hadjehin duk pinakole' siye we' ne.¹⁵ Saguwa' astel te'ed me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin pu si Isa pag kite me' hinanganne maka'ulali'in, duk pag kalede me' mākanakin ngalingan la'i dem langgal magpa'in, “**Pudjite bi tubu' Sultan Da'udin.**”¹⁶ Pa'inde pu si Isa, “Takalenu ke bissā me' mākanak miya'an?” “Awe’,” pa'in si Isa, “takaleku. Ga' ke bakas tabatsabi tasulat dem kitabin, pina'in, **'Bisan me' mākanak diki'in tinolo'an du mudji Tuhanin.'** ”

“Manjari ka'akahan me' nakura' me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin sabab hininang si Isa miya'an. Tinalew siye si iye pegge' kēmon a'a mabanesin bengngangan si usihatnen. Hangkan miha siye lān supaya tapapateyde si Isa.” (Markus 11:18)

(Yahiya 12) ²³ [Ubus missā si Isa si me' tindegnen, pa'inne,] “**Ta'abut ne waktukun.** Aku, Anak Manusiya'in, sōng pinahadje ne ku. ²⁴ Sabennal akahante ka'am, we' da lowang binihi' tattap da lowang hadja samanta'an ga'i pinadem bulak. Saguwa' bang pinadem bulak ne, kuwe' dalil matey bu kinubul, na, manjari tomo' duk ekka buwa'ne.....”

²⁷ Missā-missā pe si Isa, pa'inne, “Suse te'ed ateykun kuwe'itu. Na, ine subey pa'inku? Pākuku ente' si Samakun we' ga'i patekkane si aku kabinasahan inin? Ga'i inin pākuku pegge' **asal inin sababnen hangkan ku pitu, we' subey ku makalabey kabinasahan inin.**” ²⁸ Manjari missā si Isa si Tuhanin, pa'inne, “O Amma', pahadjehun ēnnun.” Magtawus niya' suwala amban langit magpa'in, “Bakas ne pahadjeku ēnkun duk pahadjeku du balik.” ²⁹ Me' a'a magtengge mala'ihin, takalede suwalahin. Pa'in me' sinduwehin, “Uy, lugung hep i'en.” Pa'in me' sinduwehin isab, “Mala'ikat miya'an, missā si iye.” ³⁰ Saguwa' pa'in si Isa si siye, “Suwala miya'an pinakale si ka'am, duma'in si kahāpanku saguwa' si kahāpanbi.” ³¹ Pa'inne, “Ta'abut ne waktu pangahukum me' manusiya' si dunyahin. Ta'abut ne waktu pangānan basag nakura' seyitanin, iye magnakura' tu'u si dunyahin. ³² Bang ne ku pinadangkat diyata' olom,” pa'in si Isa, “tabo'oku du kēmon a'ahin nuhut aku.” ³³ **Binissā si Isa inin, pamahātine si me' a'a mala'ihin bang sa'ingge kamateyenen.**

Na, padeheng ne dahu' kite bi matsa. Bakas takitete ne we' si Isa pa'asek si Awrusalam pasakey diyata' anak asnu duk we' me' a'a Yahudi mabanesin pudjide iye. Kabaya'anden we' hinangde iye sultande. Saguwa' ga' tasabut me' a'ahin bang we'ey si Isa pa'asek si Awrusalam. Bisan me' tindeg si Isahin ga' tasabutde bang ine sōng ma'umantagin. Iye inase-aseden we' timbul si Isa me' bangsa Yahudihin amban bantade bangsa Romahin. Saguwa' duma'in iyan jānnen hangkan iye pitu si dunya. **Duma'in papituhan si Isahin maka'atan pagbaya'an bangsa Romahin, saguwa' papituhannen maka'atan pagbaya'an Nakura' Seyitanin.** Duma'in papituhannen supaya pindane dunya mala'atin, saguwa' **supaya pindane atey me' a'ahin.** To'o, dembuwa' ellew pitu du balik Isa AlMasi ngahukum me' a'a si dunyahin duk pahāpne balik kēmon bakas pinapanjarahin. Saguwa' iye papituhanne tagna'in, **supaya iye matey manjari kurban.** Pitu iye supaya tatimbulne me' manusiya'in amban legga sabab duseden, kuwe' bakas pananggup Tuhanin palabey amban me' nabi masaley.

Na, pala'uste bi ne istorihin, pa'in Kitabin:

(Lukas 19) ⁴⁷ **Magtolo'** si Isa ellew-ellew dem langgal hadjehin. Me' nakura' me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin duk sampay me' a'a mabangsaanin miha-miha lān supaya si Isa tapapateyde. ⁴⁸ Saguwa' ga' niya' tahnangde pegge' kēmon a'ahin sinna te'ed pakale si me' bissānen.

(Lukas 20) ¹ Dambuwa' ellew la'i si Isa magtolo' si me' a'ahin dem langgal hadjehin duk magmahalayak isab aka-aka mahāpin si siye. Manjari patapit pī si iye me' nakura' imamin duk me' guru si sara' āgamahin duk me' kabahi'anin. ² Pa'inde si iye, “Ine kapatutnu ngahinang me' hininangnu ellew miya'an? **Sine mangurungan ka'u kapatutin?**” ³ Sambungan si Isa siye, pa'inne, “Niya' isab tilewku si ka'am. Akahanun bi ku, ⁴ pamandi Yahiya me' a'ahin, amban Tuhan ke atawa amban manusiya' hadja?” ⁵ Manjari magisun-isun siye. Pa'inde, “Bang sa'upama pa'inte bi we' kapatut Yahiya pamandine me' a'ahin amban Tuhan, pa'inne iyan, ‘Na, we'ey Yahiya ga' kahagadbi?’ ⁶ Saguwa' bang pa'inte bi, ‘Amban manusiya’, na, pagtibagan kite bi iyan we' me' a'ahin kēmon, pegge' kahagad siye we' Yahiya asal nabi Tuhanin.” ⁷ Hangkan nambung siye, “Ga'i kata'uhan kami bang amban kapatut Yahiyahin.” ⁸ Manjari pa'in si Isa si siye, “Na, ga'i isab ka'am akahanku bang amban kapatutku maghinang me' hininangku miya'an.”

⁹ Manjari inakahan we' si Isa me' a'ahin dalilan inin. “**Niya' a'a maglikus bāhan ubas** duk pinatunggu' we' ne si me' a'a, pagbahagi'an uli tinanemnen. Ubus bu tahala' iye pī si lahat tala duk tiggel iye la'i. ¹⁰ Pag ta'abut pagbuwa' ubasin, dina'ak we' dapu' likusin dambuwa' dara'akanne pī si me' a'a tatunggu'nen māku bahagi'ne si me' buwa' ubasin. Saguwa' pinapeddi'an dara'akanin we' de duk pinapole' iye ga' niya' tabo'one. ¹¹ Ubus nganda'ak ne isab dapu' likusin seddili dara'akanne pī si siye. Pinapeddi'an du isab we' de duk pina'iya' duk pinapole' ga' niya' tabo'one. ¹² Ubus nganda'ak ne isab iye dara'akanne pī kamintellunen. Inin bakat-bakat du isab we' de, ubus bu sinōgadan we' de pī si bukut birang likusin. ¹³ Manjari pa'in dapu' likusin, ‘Ine ente' hinangku? Gam pe da'akku pī anakku kinalasahanku te'edin. Bugtu' pagaddatande iye.’ ¹⁴ Saguwa' pag kite me' tatunggu' likusin anakne miya'an, magisun siye, pa'inde, ‘Iye hep inin pinusaka'anin. Dayi' ka'am, papateyte bi duk likus inin tepe si kite bi.’ ¹⁵ Manjari siniggew iye we' de duk sinōgadan pī si bukut birang likusin duk pinapatey we' de. Na,” pa'in si Isa, “ine ente' hinang dapu' likus miya'an si siye? ¹⁶ Hap pī iye duk papateyne me' tatunggu' miya'an duk patunggu'anne likusnen si seddili.” Pag kale me' a'ahin inin, pa'inde, “Karayaw patala Tuhanin!” ¹⁷ Saguwa' pinayaman siye we' si Isa duk pa'inne, “Na, ine pa'inbi hāti ayat inin, tasulat dem kitab, pina'in,

'Batu tinayikutan we' me' pandey maghinang luma' batuhin, pegge' kannalde ga'i taguna, kuwe'itu iye ne miya'an batu tamanan maniya' kagunahannen.' ”¹⁸ Pa'in si Isa pe, *“Kēmon malabo' diyata' batu inin posak-posak barannen. Duk sasuku kalabo'an batu inin, pipis iye.”*¹⁹ Me' guru si sara' āgamahin duk me' nakura' imamin, batang ne siggewde si Isa du'un-du'un, pegge' *tahātide we' siye inandigne si dalilan sabab likus miya'an. Saguwa' ga' iye siggewde pegge' talew siye si me' a'a ma'ekkahin.*

Pina'inan we' si Isa me' a'a magisun mapatey iyehin, pinalabey amban dalilan sabab a'a tatunggu' mala'atin. Tasabutbi ke hāti dalilan inin? Ga'i du tantu hunit pinahāti dalilan inin. Diyalem dalilan inin pinagsali' we' si Isa **Tuhanin** duk dapu' bulakin. Likusin pinagsali' duk **bangsa Isra'el**. Me' a'a tatunggu' mala'atin dalil me' **nakura' āgama me' Yahudihin**. Me' dara'akan dina'ak mapī we' depu' likusin māku bahagi'ne si me' buwa' ubasin bu pinapeddi'an we' me' tatunggu'in, siye me' **nabihin**. Anak dapu' likusin, iye pinapatey we' me' tatunggu'in, iye **AlMasihin, si Isa**.

Tasabutte bi bang we'ey astel manamal me' imamin duk me' guru si sara' āgamahin. Kata'uhande du we' siye pina'andigan si Isahin! Tasabutde du we' pinagsali' siye we' si Isa duk me' tatunggu' mala'atin, me' bakas maminasa me' dara'akan dapu' likusin duk ujudnen papateyde anaknen. Pa'in si Isa hep we' siye du **mangga'i mangahinang ine lapal me' nabihin**, duk siye du **mamapatey AlMasihin, Anak Tuhan Mabalakatanin**. Duma'in hadja we' magdalilan si Isa si siye, saguwa' akahanne isab siye me' bakas sinulat sabab iye diyalem Kitab Jaburin, pa'inne: *“Batu tinayikutan we' me' pandey maghinang luma' batuhin, pegge' kannalde ga'i taguna, kuwe'itu iye ne miya'an batu tamanan maniya' kagunahannen. Kēmon malabo' diyata' batu inin posak-posak barannen. Duk sasuku kalabo'an batu inin, pipis iye.”* (Lukas 20:17,18; Jabur 118:22) Sa miya'an inakahan we' si Isa me' nakura' āgamahin we' **Manimbulin** mangga'i tineyima'den duk pagisunande sōng pinapateyin, ujud iye ne manjari **Hukumden!**

Me' bagayku, taym ne kuwe'itu. Hāp isab bakas pakale ka'am. Bang amban kahandak Tuhanin, pala'us kite bi si lesson balik matsa istori meke'ulali' sabab si Isa duk me' nakura' āgamahin....

Karayaw iledjiki'an ka'am we' Tuhanin sasangbi mikil-mikil sabab me' pina'in dem Kitab sabab AlMasihin, pa'inne:

“Tu'u ne iye si dunya duk pinapanjari hep we' ne dunyahin, ga' du iye takilale we' me' a'a si dunyahin!” (Yahiya 1:10)

Wassalam